

ner, at de svensktalende udgjøre 270,000 eller 14 pCt., imedens de finsktalende udgjøre 1,650,000 eller 85 pCt. Til de svensktalende hører den største Del af de dannede Klasser, og de bebo desuden Kyststrækningerne i Nylands og Vasa Län, Ålandsøerne og en Del af Åbo Skærgaard. Det Kaart, som findes i Petermanns Mittheilungen (1877, Hefte I) er derfor mindre rigtigt for Finlands Vedkommende; thi derpaa opgives der at være svensk Befolkning i Åbotrakten, imedens den i Virkeligheden er finsk. At der i nyere Tider her i Landet er en stærk finsk Bevægelse, vil være Dem tilstrækkelig kjendt, og Deres Skolegeografier har jeg derfor udgivet ikke alene paa svensk, men ogsaa paa finsk. — Af andre Folkeførd er der i Finland 6,000 Russer (foruden Militæret), mest Kjøbmænd i Stæderne og desuden udgjørende Befolkningen i noget af Viborg Län, 1,200 Tyskere i Viborg og Helsingfors, 400 Jøder, 1000 Sigener og endelig 600 Lapper i de nordligste Dele af Landet. — Med Hensyn til *Trosbekjendelsen* er jo Hovedmassen Lutheranere, men desuden findes 37,000 Græsk-Katoliker, 600 Romersk-Katoliker, 85 Muhamedanere samt 400 Jøder.

Det ovennævnte Skrift af Ignatius er ledsaget af to *Kaart*, hvoraf det ene er økonomisk og det andet viser Folketætheden. Af andre *Kaart*, der have Interesse maa

jeg nævne et meget smukt Finlands-Kaart af *I. J. Inberg*. Det er i Maalestokken 1:1,000,000 og i 4 Blade. Det er en Reduktion af det store, i 30 Blade udgivne Kaart, der var saa heldigt at vinde første Medaille paa den geografiske Udstilling i Paris. Inbergs Kaart er tilstrækkeligt til almindeligt Brug og kan ypperlig anbefales Udlændinger; det indeholder tillige de nyeste Opgivelser; Texten er finsk, men de svenske Navne ere dog optagne derpaa.

At Finlænderne nære stor Kjærlighed til deres Land, vil De vide af Samtaler med mig og andre af mine Landsmænd; den nationale Ulighed, der er i vort Land, har ikke nogen stærk Spaltning til Følge, og at dette er saa, viste sig bl. a. deraf, at alle i Landet, det være svensktalende eller finsktalende, for en Tid siden bleve grebne af dyb Sorg, da vi tabte den store Digter Runeberg, der i et saa skjønt svensk har skildret vort Land og vort Folk. Naar man her i Finland hører Runebergs Digte citere, kan man heller ikke andet end gribes ogsaa af Sprogets Vellyd. Det svensk, vi tale her, har jo, som De saa tit har sagt, paa Grund af sin Betoning en ejendommelig skjøn Klang; det er ligesom det har faaet en særegen „timbre“, en Følge af, at det er blevet paavirket af det ikke mindre skjønne finske Sprog.

Mindre Meddelelser.

Lidt om Telegraflinjer. I Anledning af de Oplysninger, som Franskmanden *V. Fourrier* i nærv. Tidskr. S. 163 har givet om Telegraflinjer i Avstrallandet, kan det mulig interessere Læsere at høre lidt om, paa hvilken Maade man andensteds har søgt at værne Telegrafanlæg mod den Skade, som man af ond Vilje og Ødelæggelseslyst ellers kunde tilføje de tavse og dog saa meddelsomme Traade. Man tager imidlertid Fejl, hvis man tror, at det alene er i en saa øde Udkant af Verden som det indre Avstralland, at man er saa slem imod dette „Civilisationens Symbol“, som man har kaldt Telegrafanlæg. En saa spinkel og let Bygning udfordrer især Ungdommens Tilbøjelighed til al Slags „Idræt“, og her hjemme gaar det derfor hyppigst i Nærheden af Skolebygningerne og Kroerne paa Landet ud over de hvide Isolatorer, der ere et altfor fristende Maal for Stenkastning o. desl. De Midler, man maa gribe til for at afvende Ødelæggelsen, ere meget forskellige.

Da man byggede den lange Telegraflinje, der gaar tværs over det nordamerikanske Fastland fra det atlantiske til det store Hav, maatte man i Tide tænke paa at sikre Linjen imod de *Indianere*, som strejfe om paa de endeløse Prairier, og man gik da frem paa en ret mærkelig Maade. Man appellerede nemlig til Indianernes Sans for det fantastiske, vel ogsaa til det Højsind, som ingen nok saa uciviliseret Race er helt blottet for, og efterhaanden som man traf sammen med de forskellige Stammer, gjorde man sig Umag for at forklare og vise deres Høvdinger, hvilket nyttigt Værk man her havde for, hvorledes man igjennem denne Traad

kunde tale med Brødre og Venner langt borte, og hvor smukt det vilde være, om de vilde holde deres Haand over Traaden og sørge for, at man altid kunde „tale“ sammen. Den Traad holder den Dag i Dag.

Blandt de civiliserede *Kinesere* maatte man bære sig anderledes ad. Det er et meget ædrueligt Folkeførd, som slet ikke har Sans for Fantasi billeder, men derimod en saa meget stærkere for det nyttige og for det, der bringer Fordele. Af denne Grund fandt man paa at værne den korte, synlige Telegraftraad, som sammenknytter Stationen i Sjanghaj med Kablet, der komme i Land i Nærheden af Vusung, ved Hjælp af Kinesernes stærkt udviklede Sans for „den almægtige Dollar“, men dog med en særegen „kinesisk“ Ændring. Man sluttede nemlig Akkord med Ejeren af en lille Dok, som ligger midt i den korte Linje langs Floden, om imod en vis Betaling at holde Tilsyn med Linjen, dog saaledes, at der ved Udbetalingen afkortedes en følelig Sum for hver Dag, Linjen ved Tilsynets Skyld var i Uorden og ikke kunde arbejde. Det er for Resten det samme System, hvorefter Huslæger i Kina blive lønnede, og Systemet er ypperligt; thi Linjen er altid „sund“. — Men Kina har Plads nok for flere Systemer. Den lille Telegraflinje, som de kinesiske Myndigheder have ladet bygge ved Futsjov, og den Linje, som nu bliver lagt fra Peking over Tientsin til de navnkundige Forter ved Taku, staa begge under Autoriteternes Beskyttelse. I dette træløse og folketætte Land findes der paa hver Telegrafstang en Proklamation, som med svære Straffe truer den, der forgriber sig paa den kejserlige Ejendom,

og paalidelige Kinesere vandrer daglig langs Linjen og efterse enhver nok saa ringe Mangel for strax at afhjælpe den. Ogsaa disse Anlæg staa sig godt; men — den bedste Beskyttelse er dog den, der langsomt, og sikkert arbejder sig frem, nemlig den voxende Erkjendelse af den Betydning, som „Ordets Jærnvej“ har for fredelig Drægt og Vindskibehold, ikke mindre end for Statens Interesser, og som nok engang vil gjøre, at Proklamationerne forsvinde, og at Linjerne alligevel blive staaende. Er ikke det smukke kinesiske Navn paa en Telegrafstation „Tsing-Tsing-Hong“, d. v. s. Huset, der sender Hilsener, en Tilnærmelse dertil?

C. L. Madsen.

En Ø i Nordishavet, opdaget af en norsk Skibsfører. Kapt. E. H. Johansen, der 1869 omsejlede det Kariske Hav og 1870 Novaja Semljas Nordende, sejlede i Avgust 1878 fra det sidstnævnte Land øst over og kom den 16de Avgust til Sibiriens Fastland; uden for dette, sydvest for Kap Taimur fandt han en Ø, paa 95° ø. L. f. Greenwich. Han sejlede derfra vest over og nord over og opdagede den 28de Avgust en forhen ukjendt Ø, som han omsejlede. Øen kaldte han *Ensom-Øen* og dens Beliggenhed bestemtes til 77° 30' n. Br. og 86° ø. L. f. Greenwich. Den er højest paa Vestsiden, hvor Højden naar omtr. 100 Fod, men helt lav paa Østsiden. Inde paa Øen syntes der at ligge et lidet Vand, som havde Afløb gennem en Elv paa Sydsiden. Uden for Vest- og Sydsiden var Farvandet urent indtil 1½ Mil af Stranden; en halv Mil uden for Østkysten var 20 Favne Dyb. Øens Fladeindhold er omtrent 3¾ geogr. □ Mile. Af Dyr saas Isbjørn, Hvalros, Blaaokobbe (*Phoca barbata*), Tejst, Terne, Stormmaage og Elfenbensmaage, samt flere lavere Sødyr. Mellem Øen og Sibiriens Fastland vare Dybderne ringe, fra 16 til 48 Favne. Paa Tilbagevejen var Kapt. Johansen nær den 78de Breddegrad, ved 78° Længde. — Denne lille Meddelelse bedes optaget i „Geogr. Tidsskr.“ Beretningen om Opdagelsen af den omtalte Ø har vistnok gjort sin Runde i europæiske Blade, men Øens Beliggenhed er deri til Dels ikke rigtig opgivet.

H. Mohr.

Mere om Pigeon-Sproget. I Anledning af en mindre Meddelelse i nærv. Tidsskr. S. 154 tillader jeg mig at fremkomme med nogle iagttagelser, som jeg har haft Lejlighed til at gjøre under et længere Ophold i Østasien.

Det vil uden Tvivl undre mange, at Kineserne, hvis eget Sprog er saa vanskeligt, men hvis medfødte Intelligens er saa almindelig godkjendt, og hvis Oplysning er saa vidt fremskreden, at alle kunne læse og skrive, ikke have været i Stand til at tilegne sig det meget lettere engelske Sprog bedre, end dette for Tiden tales i de kinesiske Søhavne.

Man mener almindelig, at dette afhænger af to Grunde, nemlig først og fremmest Kinesernes Utilbøjelighed til at blande sig imellem Evroperne og tilegne sig disses Sædvaner eller Sprog, og dernæst de fremmedes og da jævnlig *Engelskmændenes* Opførsel fra Førstningen af. Evroperne have enten ikke givet sig Tid til, eller ogsaa have de forsmaaet at meddele de indfødte nogen grundig Undervisning i engelsk, thi det kom dem jo først og fremmest an paa at tjene Penge eller, som det hedder, gjøre „business“; om Kineserne talte deres Sprog rigtigt eller ej, var dem aldeles ligegyldigt, naar kun Hovedsjemeet opnaaedes. Saaledes fremkom da efterhaanden det underlige Blandingssprog, som i den Grad har trængt sig ind i alle Forhold, at Engelskmændene, dem selv uafvidende, tit bruge Udtryk, som f. Ex. *tschin-tschin*, *chow-chow*, *maskee*, *chop-chop*, *man-man*, *top-side*, *down-side* o. s. v., i deres indbyrdes Samtale, til stor Forbavselse for de nylig hidkomne fra Moderlandet; disse sidste lære for Resten mærkværdig hurtigt at komme i den samme Vane.

Endnu mærkeligere er det Sprog, som tales af Børnene i de europæiske Familier. I Modsætning til, hvad der i Reglen er Tilfældet saa vel herhjemme som i det øvrige Evropa, hvor Børnene allerede lært lære deres Modersmaal, tale

Børnene i Kina og Japan fra først af det Sprog, som deres Ammer og de øvrige Tjenestefolk bruge. Paa denne Maade komme Børnene til at tale det mest forunderlige Sprog af Verden, nemlig en Blanding af kinesisk (eller japanesisk), pigeon-engelsk og en Smule ren engelsk, saaledes, at det for Evroperne, der ikke have opholdt sig længere Tid derude, næsten er fuldstændig umuligt at forstaa dem. Man kan bedst iagttagende dette ved at besøge de offentlige Haver i Hongkong eller Sjanghaj, hvor de evroperiske Børn fortrinnsvis tumle sig. Man kan ikke tænke sig et smukkere og mere oplivende Syn end det, som en af disse Haver frembyder. Den solklare Himmel, den halvtropiske Plantevæxt, de elegantklædte og sjelden smukke Børn, hvis Skjønhed end mere fremhæves ved Siden af Ammernes mongolske, gule Ansigtstræk, alt bidrager til at gjøre Scenen livlig og tiltalende; for os er dog det hele pantomimisk, thi Ammernes Pludren og Børnenes Snakken er omtrent lige uforstaaelig. Paa Grund af disse særegne Sprogforhold i Forbindelse med de indfødtes lave moralske Standpunkt har det vist sig afgjort nødvendigt meget tidlig at sende Børnene hjem, for at de kunne blive opdragne.

En stor Vanskelighed for Kineseren med Hensyn til den rette Udtale af fremmede Tungemaal er Manglen af r-Lyden i det kinesiske Sprog. Det koster en Kineser utrolig Anstrængelse at faa denne Konsonant ud over sin Tunge, og jeg har sjælden eller aldrig hørt nogen Kineser udtale et Ord paa rette Maade, hvori dette Bogstav forekommer. I Reglen bruger han i i Steden for r. Kommer f. Ex. den i ethvert evroperisk Hus i Kina uundværlige „houseboy“ og skal melde, at Tiffin eller Dinnor er „ready“, er det ham umuligt at udtale det anderledes end som „leady“; „breakfast“ udtaler han som „belekkfast“, og den almindelige og aldrig manglende Ret „curry and rice“ som „cully and lice“.

Foruden de i den tidligere Meddelelse omtalte Særegenheder ved Pigeon-Sproget, kan anføres den hyppige Anvendelse af Verbet „belong“ i Steden for „to be“. Kineseren siger f. Ex. altid: „he belong good (bad) man“, „that belong good pigeon“, „cully and lice belong rubiac one chow-chow“ o. s. v. Ligeledes Ordet „sappie“, der rimeligvis er det samme som det franske *savoir* (af *savoir*); dette bruges af de indfødte i enhver Samtale med Evroperne i Steden for „understand“ og er et af de mest gængse Udtryk. Taler man med en Kineser, beder man ham om noget eller giver ham en Ordre, kort sagt i alle Tilfælde vil hans Svar altid begynde med „mee sappie“ eller „no sappie“, eftersom han har forstaaet eller ikke forstaaet det sagte. Betegnelserne for fremmede Skibe ere ogsaa ret mærkelige, i det disse nævnes efter Masternes Tal, som f. Ex.: „one, two, thelee piece bambooh“. Af fremmede Flag kjendtes, indtil for faa Aar siden, især det engelske, franske, nordamerikanske og danske, hvilket endnu kan ses af ældre kinesiske Malerier af de vigtigste Søhavne, hvor disse 4 Flag ere anbragte i stor Mængde og paa den mest besynderlige Maade. Det danske Flag, som af Kineserne kaldes „wankeeh“, vajede indtil Aaret 1864 fra mer end hundrede Fartøjer derude. Da største Delen af disse imidlertid høre hjemme i slesvigske Havne, blev Tallet paa de danske Skibe paa Kinakysten efter Fredslutningen indskrænket til mindre end en Tredjedel; men endnu ere Kaptajnerne og den overvejende Del af Mandskaberne paa de slesvigske Kinafarere danske, og Kommandoen føres paa dansk. Det preussiske Flag, som senere afløstes af det nordtyske, kaldtes af Kineserne: „that piece flag with a fowl in“.

At Pigeonsproget skulde vinde i Betydning og blive mere almindeligt, end det allerede er nu, tror jeg ikke. Man har tværtimod grundet Haab om, at Kineserne i Fremtiden ville bringes til at lære de to fremmede Hovedsprog, fransk eller engelsk, renere og fuldkomnere, end det hidtil har været Tilfældet. I saa Henseende have særlig de franske Missionærer med Held gjort store Anstrængelser, og der findes allerede nu ikke faa unge Kinesere, som tale godt og flydende fransk. Dog ikke alene Katolikkerne, som jo uægtelig gjøre de største Fremskridt, men ogsaa engelske Missionærer have i de senere Aar oprettet Skoler i næsten alle de større Søstæder, hvor Børn af kristne Kinesere opdrages fra helt smaa af og faa grundig Undervisning i engelsk. Disse